

**ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΕΣ
ΠΟΙΚΙΛΙΕΣ ΕΛΙΑΣ ΣΤΟ
ΝΟΜΟ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ**

ΙΩΑΚΕΙΜ ΜΟΥΤΑΦΗ

Γεωπόνου

**Δ/νση Αγροτικής Οικονομίας &
Κτηνιατρικής ΠΕ Χαλκιδικής**

Ο δεσμός της ελιάς με τη Χαλκιδική ξεκίνησε στα βάθη των αιώνων

αποδείξεις για την ελαιοκαλλιέργεια στους

- Ελληνιστικούς χρόνους**
- Ρωμαϊκούς χρόνους (ελαιόμυλοι)**
- Παλαιοχριστιανικούς χρόνους**

- **14^ο αιώνα αναφέρεται η ύπαρξη «Τζιμηλαρείων»**
- **1415 αναφορές για ελαιώνες στη Χαλκιδική**
- **Μέσα του 19^{ου} αιώνα συστηματική ενασχόληση με την ελαιοκομία**
- **1887 ο μεγάλος ελαιώνας της Πορταριάς έκτασης 5.000 στρ. με 32.000 ελαιόδενδρα**

**«Νάχα ένα αλώνι
μπουμπότα**

Κι μια καρούτα μέλι

Κι ένα τηγανάκι παπάρα

Κι αγουραστές ελιές

**Κι πάρα πέρα δε μι
μέλει»**

Η ελαιοκαλλιέργεια στην Χαλκιδική σήμερα

Έκταση 310.000 στρ. με 5 εκατ. δένδρα

1/3 της καλλιεργούμενης έκτασης του Νομού

Οι επικρατούσες-γηγενείς ποικιλίες:

- Χονδροελιά Χαλκιδικής**
- Χαλκιδικής**
- Στρογγυλολιά (γαλανή, πρασινολιά)**

Ποικιλίες «Χονδροελιά Χαλκιδικής» και «Χαλκιδικής»

- Καλλιεργούνται στη νότιο Χαλκιδική
- 90% της καλλιεργούμενης ελαιοκομικής έκτασης
- το 75% της οποίας είναι αρδευόμενη
- διπλής κατεύθυνσης
(περιεκτικότητα σε λάδι 14-20%)
- παραγωγή επιτραπέζιων κυρίως πράσινων ελιών

Ποικιλίες «Χονδροελιά Χαλκιδικής» και «Χαλκιδικής»

- Διαφέρουν μεταξύ τους ως προς ορισμένα φυσιολογικά και μορφολογικά χαρακτηριστικά
- Αποδίδουν όμως ομοιογενές προϊόν
- Λόγω μικρών διαφορών συγκομίζονται ενιαία
- Ετήσια παραγωγή πράσινης ελιάς 80.000 τόνοι

ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ

αποστάσεις μεταξύ των δένδρων:

6 X 6,5 μ

6,5 X 6,5 μ

6,5 X 7,0 μ

- **Η μεγαλύτερη έκταση των ελαιώνων επιτραπέζιας ελιάς αρδεύεται με σταγόνες και η μικρότερη με σπρέϋ (μπεκ)**
- **Η εφαρμοζόμενη ποσότητα νερού είναι 400 -500 m³ /στρέμμα**

Γραμμικοί ελαιώνες ποικιλίας Χονδροελιά Χαλκιδικής

Άρδευση με σταγόνες

Άρδευση με σπρέι

- Για να αντιμετωπισθεί η παρενιαυτοφορία και να εξασφαλισθούν μεγάλου μεγέθους και υψηλής ποιότητας καρποί

εφαρμόζονται συστηματικά χειμερινά και θερινά κλαδέματα και βλαστολογήματα

Σχήμα κόμης σφαιρικό

Μέση ετήσια στρεμματική απόδοση από 900 έως 1000 kg

Λίπανση ανά δένδρο

- **1 μονάδα αζώτου ανά έτος**
 - **0,25 μονάδες φωσφόρου ανά έτος**
 - **0,5-1 μονάδα καλίου ανά διετία**
-
- **Συστήματα παραγωγής ποιοτικών προϊόντων (Βιολογική Γεωργία-Ολοκληρωμένη Διαχείριση),
Καλύπτουν έκταση μεγαλύτερη των 60.000 στρ.**

- Συγκομιδή πράσινης ελιάς από
15 Σεπτεμβρίου μέχρι 10-15 Οκτωβρίου
- Συγκομιδή καρπών με τα χέρια σε σκάλες
- Τοποθετούνται σε πλαστικά κιβώτια
- Απομακρύνονται ξένες ύλες
- Χωρίζονται κατά μέγεθος
- Μεταφορά στις μονάδες επεξεργασίας ή
στους τόπους παραλαβής

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΡΑΣΙΝΩΝ ΕΛΙΩΝ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ

- Καρπός με μεγάλο μέγεθος, βάρος που φθάνει τα 15 g ή 60-70 τεμάχια ανά kg

Η αναλογία σάρκα
προς πυρήνα
φθάνει το 10 προς 1

Σύνθεση των καρπών

- πλούσιοι σε ασβέστιο (94 mgr/100 g)
- σίδηρο (50 mgr/100 g)
- ω-3 λιπαρά οξέα (1,4% του ελαίου)

**Σχετικά χαμηλή
περιεκτικότητα σε
συνολικά λιπαρά**

**Προϊόντα των ποικιλιών
«Χαλκιδικής» και
«Χονδροελιά Χαλκιδικής» με
εμπορικό ενδιαφέρον**

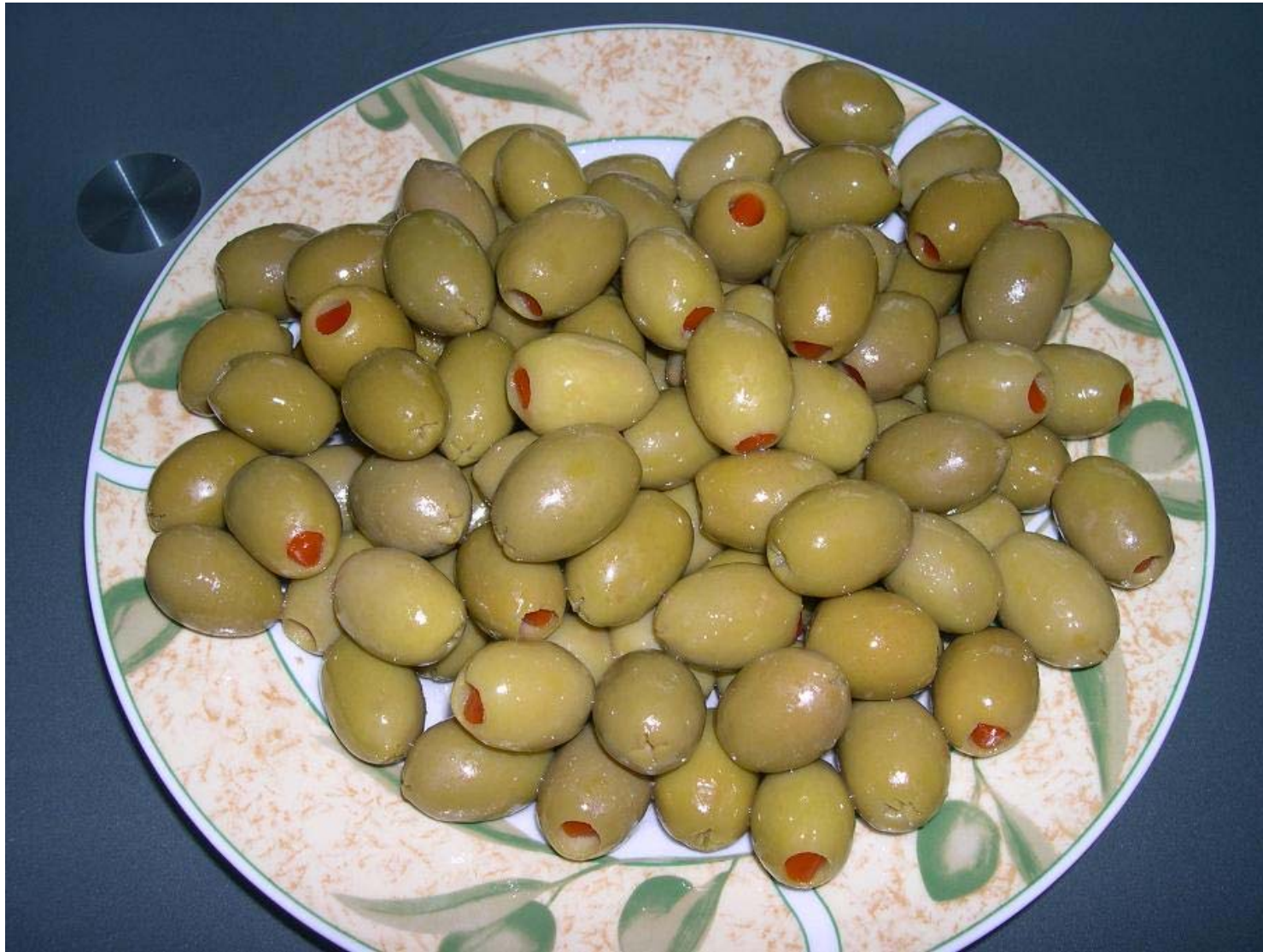
1. Πράσινες Ελιές α. Ολόκληρες ελιές

1. Πράσινες Ελιές β. Εκπυρηνωμένες

1. Πράσινες Ελιές γ. Εκπτυρηνωμένες γεμιστές (αμύγδαλο, πιπεριά, σκόρδο κ.ά.)

1. Πράσινες Ελιές δ. Τσακιστές ελιές

1. Πράσινες Ελιές ε. Ροδέλες

2. Πάστα από πράσινες ελιές (άλεση ελιών και προσθήκη εξαιρετικά παρθένου ελαιόλαδου ως 7%)

**Εγγραφή
στα Π.Ο.Π.**

3. Μαύρες ελιές «Σταφιδάτες Ελιές Χαλκιδικής»

**ζύμωση
σε αλάτι**

4. Πάστα από μαύρη ελιά

Άλεση μαύρων
ελιών και προσθήκη
εξαιρετικά παρθένου
ελαιόλαδου

5. Αγουρέλαιο

Ελαιοποίηση των
πράσινων ελιών
(κυρίως μεγέθη άνω
των 200 τεμαχίων/ kg)

Υποβολή φακέλου
Π.Ο.Π.

6. Ελαιόλαδο

ΠΟΙΚΙΛΙΑ «ΣΤΡΟΓΓΥΛΟΛΙΑ (ΓΑΛΑΝΗ-ΠΡΑΣΙΝΟΛΙΑ)»

- Καλλιεργείται επί αιώνες στη Χαλκιδική,
(Δήμο Σιθωνίας)
- Έκταση 16.000 στρ., 316.000 ελαιόλενδρα
- Μικρότερες απαιτήσεις σε νερό σε σχέση
με τις προηγούμενες ποικιλίες
- Ανθεκτική σε μυκητολογικές ασθένειες
(κυκλοκόνιο)

ΠΟΙΚΙΛΙΑ «ΣΤΡΟΓΓΥΛΟΛΙΑ»

- Διπλής κατεύθυνσης
- Ενδιαφέρον για παραγωγή λαδιού
- Ετήσια παραγωγή ξεπερνά τους 1.500 τον.
- Εξαιρετική ποιότητά του το κάνει περιζήτητο
- Περιεκτικότητα των καρπών σε λάδι από 16-21%.

ΠΟΙΚΙΛΙΑ «ΣΤΡΟΓΓΥΛΟΛΙΑ»

- Εξάγεται σε Αγγλία, Γερμανία, Βουλγαρία και Ρωσία.
- Έχει υποβληθεί Φάκελος προκειμένου να πιστοποιηθεί ως ΠΟΠ το λάδι της ποικιλίας αυτής

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

A. Στην Καλλιέργεια

- 1. Ασθένειες , 2. Λειψυδρία και 3. Έργα υποδομής

B. Στην Εμπορία

- 1. Χαμηλές τιμές διάθεσης της πράσινης ελιάς και του ελαιολάδου από πλευράς παραγωγού.
- 2. Αδυναμία διαπραγμάτευση τιμών από τις Συνεταιριστικές Οργανώσεις της Χαλκιδικής
- 3. Στρεβλός τρόπος συναλλαγής εμπόρων και παραγωγών
- 4. Εξαγωγή μη τυποποιημένης ελιάς

ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΠΟΙΚΙΛΙΩΝ ΕΛΙΑΣ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

- Απασχολεί 22.000 εκμεταλλεύσεις, περί τους 60.000 κατοίκους
- Το 80% του πληθυσμού της Χαλκιδικής ασχολείται με την καλλιέργεια των ποικιλιών αυτών και τα προϊόντα τους
- Λειτουργούν 80 Μεταποιητικές Μονάδες Ελιάς και 40 Ελαιοτριβεία (απασχόληση)

Σήμερα εξάγονται μόνο από τη
Χαλκιδική 20.000 τόνοι πράσινες
ελιές σε 45 χώρες

Μεγαλύτερο εξαγωγικό ενδιαφέρον:

ΧΩΡΑ ΕΞΑΓΩΓΗΣ	ΠΡΑΣΙΝΗ ΕΛΙΑ (τόνοι)
Γερμανία	3.000
Ιταλία	1.700
Καναδάς	1.500
Η.Π.Α.	1.500
Βέλγιο	1.400
Αγγλία	1.100

ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

- Σύνταξη φακέλων ΠΟΠ της «Μαύρης Σταφιδάτης Ελιάς Χαλκιδικής» και της Πάστας από τις ελιές αυτές
- Προώθηση των ελαιοκομικών προϊόντων σε τουριστικές μονάδες
- Κατάκτηση νέων αγορών του εξωτερικού
- Προβολή των ελαιοκομικών προϊόντων
- Ένταξη μεταποιητικών μονάδων σε προγράμματα τυποποίησης

A large, leafy tree stands in a grassy field. The tree is the central focus, with its thick trunk and dense canopy of green leaves. The background shows a line of similar trees and a bright sky. The text is overlaid on the tree's trunk and canopy.

Σας ευχαριστώ για
την προσοχή σας